

Ankyloglosja czyli skrócone wędzidelko podjęzykowe.

Co to jest wędzidelko języka?

Wędzidelko języka to elastyczny, włóknisty twór łączący, w linii środkowej, dno jamy ustnej z dolną powierzchnią języka. Możemy je z łatwością zobaczyć przy uniesieniu języka do podniebienia. Rozwój wędzidelka warunkuje prawidłową ruchomość języka. W warunkach fizjologicznych możliwe powinno być dotarcie językiem do każdej części jamy ustnej.

Skutki za krótkiego wędzidelka

Wraz z rozwojem dziecka skrócone wędzidelko może manifestować się na różne sposoby. Ankyloglosja czyli krótkie wędzidelko może ograniczać człowieka również w życiu dorosłym. Istnieje grupa zawodów niedostępnych dla osób z za krótkim wędzidelkiem np. dmuchacz szkła, gra na instrumentach dętych.

Oto przykładowe objawy za krótkiego wędzidelka:

Nieprawidłowy wzorzec ssania

Już w trakcie pierwszego badania noworodka, podczas oglądania jamy ustnej, lekarz powinien zwrócić uwagę na budowę wędzidelka. Na tak wczesnym etapie ciężko jednoznacznie stwierdzić wadę. W przypadku wątpliwości należy uczulić matkę, aby zwróciła uwagę na wszelkie trudności z przystawieniem dziecka do piersi. Prawidłowy wzorzec ssania obejmuje uniesienie językiem brodawki i dociśnięcie jej do wałka dziąsłowego. Za krótkie wędzidelko utrudnia ten proces i powoduje że malec męczy się przy karmieniu, płacze i przerywa jedzenie.

Wady zgryzu

Gdy w diecie dziecka pojawiają się pokarmy stałe, powinien wypracować się odruch żucia, do którego konieczne jest przetransportowanie pokarmu między zęby trzonowe. Niestety z powodu krótkiego wędzidelka występują ruchy języka jedynie w przód i tył. Prawdłowo pokarm po uniesieniu czubkiem języka jest podawany do połknięcia za pomocą ruchu falistego. Przy skróconym wędzidelku odruch połykania również jest zaburzony, co może mieć związek z powstawaniem wad zgryzu.

Ślinotok

Normalnie w spoczynku, język jest uniesiony ku górze. Takie prawidłowe ułożenie nie jest możliwe przy zbyt krótkim wędzidelku. Przez zaleganie języka na dnie jamy ustnej, ślina nie może swobodnie odpływać, zbiera się pod językiem, a czasami wypływa na zewnątrz.

Wady wymowy

Krótkie wędzidelko języka znacząco ogranicza ruchy języka. Problem widoczny jest szczególnie przy głoskach wymagających uniesienia czubka języka w kierunku wałka dziąsłowego (tzw. pionizacja). Problem stanowi także tendencja do wsuwania języka między zęby, co powoduje seplenienie międzyzębowe.

Cechy wskazujące na krótkie wędzidelko

Prosimy dziecko o wysunięcie języka na brodę. Tak proste polecenie może stanowić problem, a język ucieka w prawo lub w lewo. Ponadto czubek wysuniętego języka przybiera kształt sercowaty, a powinien być zaokrąglony. Ruchomość języka w jamie ustnej jest ograniczona. Trudne jest uniesienie języka w kierunku wałka dziąsłowego, wędzidelko języka napina się i nadmiernie grubieje. Dodatkowo można zaobserwować trudności z artykulacją głosek: (l, sz, ż, cz, dż oraz r).

Leczenie skróconego wędzidelka

Istnieją ćwiczenia lub masaże polecane przy krótkim wędzidelku, jednak najnowsze badania dowodzą iż ich skuteczność jest raczej wątpliwa. Najlepsze efekty przynosi frenotomia, czyli **podcięcie wędzidelka**. Nazwa może brzmieć przerażająco i często budzi opory u rodziców, jednak jest to bardzo prosty zabieg, szczególnie w przypadku podcięcia wędzidelka języka u niemowlaków. Jak wiadomo lepiej zapobiegać niż leczyć, dlatego im wcześniej się zdecydujemy, tym korzystniej dla dziecka. U kilkudniowego malca wędzidelko jest na tyle delikatną strukturą, że zabieg jest bezbolesny, a podcięte wędzidelko goi się błyskawicznie. Jeszcze tego samego dnia dziecko wraca do normalnego funkcjonowania.

Decyzję o zabiegu podejmuje logopeda w porozumieniu z laryngologiem, chirurgiem, ortodontą, stomatologiem. Bezwzględnym wskazaniem do podcięcia wędzidelka jest całkowite przyrośnięcie języka do dna jamy ustnej oraz sytuacje, w których krótkie wędzidelko utrudnia ruchy języka.

Podcięcie wędzidełka przebiega zazwyczaj w znieczuleniu miejscowym w sporadycznych przypadkach w znieczuleniu ogólnym. Znieczulenie miejscowe może być podane w sprayu, za pomocą wacika ze znieczuleniem lub igłą.

Po podcięciu nie ma blizn – połykanie i każda czynność fizjologiczna w obrębie jamy ustnej to ćwiczenie, które sprzyja gojeniu rany.

Niestety bardzo często jedno cięcie nie wystarczy, aby osiągnąć zamierzony efekt. Trzeba podciąć 2-3 razy, żeby wyeliminować np. wpływ języka na zgryz. Najlepiej zabieg wykonać u tego samego lekarza.

Po zabiegu należy unikać potraw słonych, pikantnych i ostrych oraz gorących, a bezpośrednio po podcięciu wskazane jest lizanie lodów! Lody wpływają chłodząco i znieczulająco na miejsce cięcia, stanowią pierwsze ćwiczenie dla języka i są pyszną nagrodą dla dziecka.

Dwa trzy dni po zabiegu należy podjąć terapię logopedyczną, co pomoże uniknąć ponownego zrostu, wzmocni mięśnie języka oraz wykształci u dziecka nawyk unoszenia języka do góropionizacji języka.

Prawidłowa ruchomość języka od początku życia dziecka pełni olbrzymią rolę. Na początku życia pozwala na pełne i sprawne przyjmowanie pokarmu, a więc warunkuje prawidłowy rozwój i odżywienie, następnie w okresie przedszkolnym wpływa na prawidłową wymowę i kształtowanie się zgryzu oraz pozycji głowy/ciała. Inne czynności w wieku dorosłym takie jak czyszczenie jamy ustnej językiem, lizanie lodów czy całowanie być może są mniej ważne, ale z pewnością wpływają na jakość życia.

Zatem, zwracajmy uwagę na wędzidełko podjęzykowe dziecka, a w razie wątpliwości konsultujmy problem ze specjalistą!